

FLOU, Karel de (Brugge 9 juli 1853 – Brugge 27 juni 1931).

Was een autodidact, ambtenaar bij het Provinciaal Bestuur van West-Vlaanderen (1876-1920). De Flou werd in 1887 lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde, in 1926 van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie en in 1928 doctor honoris causa aan de Leuvense universiteit. Hij schreef tientallen historische en taalkundige artikelen en bezorgde publicaties van Middelnederlandse teksten in tijdschriften, onder meer in de *Annales de la Société d'Emulation de Bruges*, waarin hij, onder impuls van Mgr. Camiel Callewaert, in het Nederlands publiceerde. In *De Halletoren* (1876-1877) en in het *Jaarboek van het Willemshonds* (1878) verdedigde hij de Plat-Duitse of Dietse Beweging (Aldietse Beweging). Hij werd een bewonderaar van Klaus Groth en Constant J. Hansen. Het uiterste doel van deze beweging, het versmelten van het Vlaams, het Hollands en het Plat-Duits, onder meer door een gemeenschappelijke genormaliseerde spelling, zwakte hij echter af en verwierp hij op den duur. Deze inzet werd uiteindelijk verdrongen door zijn indrukwekkend levenswerk, het achttien-delige *Woordenboek der Toponymie van westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het Land van den Hoek, de graafschappen Guînes en Boulogne en een gedeelte van het graafschap Ponthieu* (Gent 1914-1938). Na zijn dood werden de laatste zes delen bezorgd door Dr. Jos de Smet.

WERKEN: *Geschiedenis der Kerels van Vlaanderen* 1877; – samen met E. Gaillard, *Verslag van de Middelnederlandsche en andere handschriften die in Engeland bewaard worden*, 1895-1897; – *Promenades dans Bruges* 1899.

LITERATUUR: Dr. K. de Flou 1853-1928, 1928; – E.I. Strubbe, 'In memoriam K. de Flou', in *Annales de la Société d'Emulation de Bruges* (1931), p. 243-247; – L. Simons, *Van Duinkerke tot Königsberg. Geschiedenis van de Aldietse Beweging*, 1980.

ANDRÉ DEMEDTS* EN FERNAND BONNEURE

FOERE, Leo de (Tielt 8 februari 1787 – Brugge 7 februari 1851).

Liep zijn humaniora aan het recolettencollege van Tielt en trad daarna in in het seminarie te Gent (1805). Twee jaar later werd De Foere leraar aan het Klein Seminarie van Roeselare, om in 1809 zijn theologische studies te beginnen. Op 22 september 1810 werd hij tot priester gewijd en kreeg hij de functie van onderpastoor in de Brugse Sint-Anna-parochie.

Op 1 januari 1815 publiceerde De Foere het eerste nummer van het tijdschrift *Le Spectateur belge*, dat dreef op het taalnationalisme, het traditionalisme en het ultramontanisme. Ontgoocheld over de Nederlandse eenheidsstaat bond De Foere de strijd aan met Willem I. Vreemde, in casu Hollandse, invloeden waren volgens De Foere schadelijk voor de volksaard. Zijn verzet was zo heftig dat hij in 1817 op beschuldiging van aansporen tot wantrouwen, tweedracht en beroering voor twee jaar achter de tralies verdween. Na zijn vrijlating bleef hij zich op meer bedekte wijze verzetten tegen het regime en wat volgens hem een politiek van verhollandsing en protestantisering was. Naast zijn afkeer voor bemoeienissen uit het Noorden was De Foere ook bang voor de Franse invloed in Vlaanderen. Dat de naam van zijn tijdschrift en de meeste van zijn artikels in het Frans gesteld waren, had een louter economische oorzaak. Hij hoopte op termijn dan ook een voldoende afzetmarkt te vinden om zijn tijdschrift volledig in het Nederlands te kunnen uitgeven. In 1823 werd hij echter tijdelijk de mond gesnoerd. Hij aanvaardde toen een aanstelling als directeur van het Engels klooster te Brugge op voorwaarde zijn persactiviteiten stop te zetten. In 1825 verdween het tijdschrift voorgoed.

Bij de Belgische Revolutie van 1830 wedijverde De Foere als vertegenwoordiger van het Brugse district in het Nationaal Congres met de liberalen telkens voorstellen op tafel kwamen omtrent godsdienst-, gewetens- of persvrijheid. Als voorstander van de constitutionele monarchie stelde hij Leopold van Saksen-Coburg voor als kandidaat voor het Belgische koningsschap. Overtuigd patriot en unionist, werd hij op 29 augustus 1831 tot volksvertegenwoordiger verkozen voor het arrondissement Tielt (tot 1848).

Zijn interventies in de Kamer betroffen voornamelijk de economie en de taalproblematiek. Op economisch vlak was hij een fervente voorstander van protectionistische maatregelen. Wat zijn taalopvattingen betreft bleef hij een tegenstander van elke Noord-Nederlandse invloed en hield hij vast aan de spelling van Jan des Roches. Hij kon daarbij steeds rekenen op de steun van zijn vriend Pieter Behaegel. Toen op 1 januari 1844 een Koninklijk Besluit werd uitgevaardigd dat de spelling van de Nederlandse vertaling van wetten moest overeenstemmen met de door de commissie van 15 juli 1837 en

door het Gentse Taelcongres van 23 oktober 1841 aangenomen regels, trok De Foere dadelijk in de tegenaanval (**spellingoorlog**). Zijn argumentatie dat het om een samenzwering van **orangisme** en protestantisme ging en dat een vreemde taal het 'Vlaams' verdrong, kon niemand overtuigen en bracht zijn aanzien ernstige schade toe. Het is opvallend hoe zijn tussenkomsten in het parlement na deze taalperikelen zienderogen verminderden. Zijn geest zou echter blijven voortleven bij de latere West-Vlaamse taalparticularisten. De Foere was sedert 1837 voorzitter van de Westvlaemsche maetschappij ter bevordering der Vlaemsche tael- en letterkunde te Brugge (1837).

LITERATUUR: J. Stecher, 'Foere (Léon de)', BN, VII, 1883, p. 150-164; - F. Simon, 'Foere, Leo de', in NBW, III, 1968; - W. Camps, *De journalistieke en politieke activiteiten van priester Leo de Foere (1787-1851)*, KUL, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1994.

RENÉ HAESERYN* EN CLAUDE DUHAMEL